

ODGOVORNOST UČENIKA

Ponašanje učenika

- **Povrede**
 - Pravila ponašanja
 - Zabrane
 - Obaveze
- **Reagovanje škole**
 - Pojačan vaspitni rad
 - Izricanje mera

PRAVILA PONAŠANJA

- Regulisana **opštim aktom** škole
 - Pravilnik o ponašanju učenika, zaposlenih i roditelja
 - Pravila ponašanja
- Grupe **pravila za učenike**:
 - Dužnosti **redara** i dežurnog učenika
 - **Lični izgled** učenika – oblačenje i higijena
 - Pravljenje **izostanaka**
 - **Ponašanje** za vreme trajanja nastave
 - **Odnosi** među učenicima

www.fppt.info

POJAČAN VASPITNI RAD

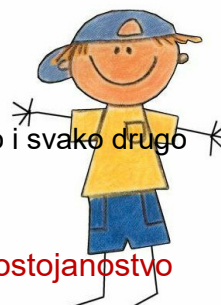
- Vaspitni rad se pojačava sa učenikom koji:
 - vrši **povredu pravila ponašanja** u školi
 - ne poštuje **odluke** direktora i organa škole
 - **neopravdano** izostane sa nastave **pet časova**
 - svojim ponašanjem **ugrožava** druge u ostvarivanju prava
- Obuhvata:
 - aktivnosti u okviru **odeljenske zajednice**
 - **stručni rad** odeljenskog starešine, pedagoga, psihologa, posebnih timova
 - **saradnju** sa odgovarajućim ustanovama socijalne i zdravstvene zaštite sa ciljem definisanja i pružanja podrške učeniku u vezi sa promenom njegovog ponašanja

www.fppt.info

ZABRANE

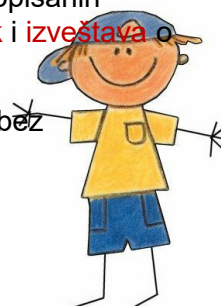
- **Zabrana diskriminacije**
 - rasa, boja kože, preci, državljanstvo, status migranta ili raseljenog lica, nacionalna pripadnost, etničko poreklo, jezik, verska i politička ubeđenja, pol, rodni identitet, seksualna orijentacija, imovno stanje, socijalno i kulturno poreklo, rođenje, genetske osobnosti, zdravstveno stanje, smetnje u razvoju i invaliditet, bračnom i porodičnom statusu, osuđivanosti, starosnom dobu, izgledu
- **Zabrana nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja**
 - fizičko, psihičko, socijalno, seksualno, digitalno i svako drugo nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje
- **Zabrana ponašanja koje vređa ugled, čast i dostojanstvo**

www.fppt.info

OBAVEZE UČENIKA

- Propisane **Zakonom** o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja
 - Redovno pohađa nastavu i izvršava **školske obaveze**
 - Poštuje **pravila ponašanja** u školi, **odluke** direktora i organa škole
 - Radi na **usvajanju znanja, veština** i **stavova** propisanih školskim programom, prati sopstveni **napredak** i **izveštava** o tome nastavnike i roditelje
 - **Ne ometa** izvođenje nastave i ne napušta čas bez prethodnog odobrenja nastavnika

www.fppt.info

Obaveze učenika

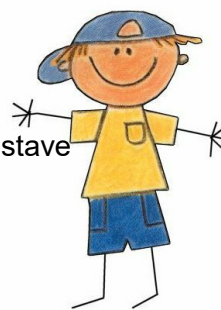
- Poštuje **ličnost** drugih učenika, nastavnika i ostalih zaposlenih u školi
- Čuva **imovinu škole** i čistoću i estetski izgled školskih prostorija
- Stara se o **očuvanju životne sredine** i ponaša u skladu sa pravilima ekološke etike
- Povrede obaveza mogu biti **lakše** i **teže**.

www.fppt.info

Lakša povreda obaveza

- Određene **opštim aktom** škole
 - Pravilnik o pravima, obavezama i odgovornosti učenika
 - Pravilnik o vaspitno-disciplinskoj odgovornosti učenika
 - Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti učenika
- **Primeri:**
 - napuštanje časa bez odobrenja nastavnika
 - ometanje izvođenja nastave
 - neblagovremeno pravljenje izostanaka
 - nedolazak na časove dodatne ili dopunske nastave
 - neprimereno odevanje
 - nesavesno izvršavanje dužnost redara
 - nedolično ponašanje

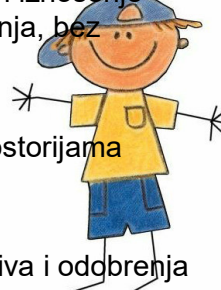

www.fppt.info

Lakša povreda obaveza

- **Primeri:**

- narušavanje čistoće i estetskog izgleda prostorija škole ili školskog dvorišta
- ugrožavanje zdravlja, života, bezbednosti drugih učenika i zaposlenih
- prikriivanje istine ili iznošenje neistine u cilju zaštite učenika koji je učinio povredu obaveze
- ispravljanje kontrolnih zadataka, cepanje istih i iznošenje van škole materijala koji služe za proveru znanja, bez saglasnosti predmetnog nastavnika
- zloupotrebljavanje lekarskog opravdanja
- pušenje cigareta ili elektronskih cigareta u prostorijama škole ili školskom dvorištu
- korišćenje mobilnog telefona na času
- ulaženje u zbornicu i druge prostorije bez poziva i odobrenja

www.fppt.info

Teža povreda obaveza

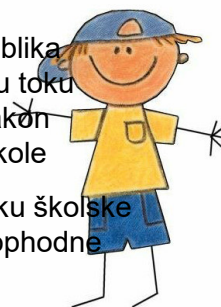
- Propisane **Zakonom** o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja
 - uništenje, oštećenje, skrivanje, iznošenje, prepravka ili dopisivanje **podataka u evidenciji** koju vodi škola
 - prepravka ili dopisivanje **podataka u javnoj ispravi** koju izdaje škola
 - uništenje ili krađa **imovine** škole, učenika ili zaposlenog;
 - posedovanje, podstrekavanje, pomaganje, davanje učeniku i upotreba alkohola, duvana, narkotičkog sredstva ili **psihoaktivne supstance**
 - unošenje u školu **oružja**, pirotehničkog sredstva ili drugog predmeta kojim može da ugrozi ili povredi drugo lice

www.fppt.info

Teža povreda obaveza

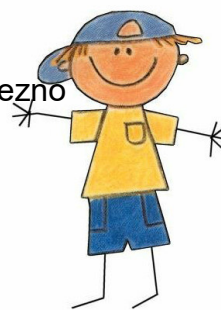
- ponašanje učenika kojim ugrožava vlastitu **bezbednost** ili bezbednost drugih učenika, nastavnika i zaposlenih u školi, u školskim i drugim aktivnostima koje se ostvaruju van škole a koje škola organizuje i koje dovodi do njihovog fizičkog i psihičkog povređivanja
- upotreba **mobilnog telefona**, elektronskog uređaja i drugog sredstva u svrhe kojima se ugrožavaju prava drugih ili u svrhe prevare u postupku ocenjivanja
- **neopravdano izostajanje** sa nastave i drugih oblika obrazovno-vaspitnog rada više od 25 časova u toku školske godine, od čega više od 15 časova nakon pismenog obaveštavanja roditelja od strane škole
- učestalo činjenje **lakših povreda** obaveza u toku školske godine, pod uslovom da su već preduzete neophodne mere radi korekcije ponašanja učenika

www.fppt.info

ODGOVORNOST UČENIKA

- Učenik može da odgovara za:
 - povredu obaveze
 - povredu zabrane
- Za **lakšu povredu obaveze** izriče se **vaspitna mera**.
- Za **težu povredu obaveze** i povredu **zabrane** izriče se **vaspitno-disciplinska mera**, uz obavezno vođenje vaspitno-disciplinskog postupka.

www.fppt.info

Vaspitne mere

- Vaspitna mera izriče se učeniku za lakšu povredu obaveze, bez vođenja vaspitno-disciplinskog postupka.
- Opomena
- Ukor odeljenskog starešine
- Ukor odeljenskog veća

www.fppt.info

Vaspitno-disciplinske mere

- Vaspitno-disciplinska mera izriče se učeniku za težu povredu obaveze ili povredu zabrane, uz obavezno vođenje vaspitno-disciplinskog postupka.
- Ukor direktora
- Ukor nastavničkog veća
- **Premeštaj** učenika od petog do osmog razreda u drugu osnovnu školu na osnovu odluke nastavničkog veća, uz saglasnost škole u koju prelazi, a uz obaveštavanje roditelja, može se izreći samo za povredu zabrane.

www.fppt.info

Društveno-koristan, odnosno humanitaran rad

- **Uporedo** sa izricanjem vaspitne, odnosno vaspitno-disciplinske mere, škola određuje učeniku i **obavezu** obavljanja **društveno-korisnog**, odnosno **humanitarnog rada**, koji se odvija u prostorijama škole ili van prostorija škole pod nadzorom nastavnika ili stručnog saradnika.
- Škola određuje rad učeniku u skladu sa **težinom** učinjene povrede, vodeći računa o psihofizičkoj i zdravstvenoj **spособnosti**, **uzrastu** i **dostojanstvu** učenika, a o čemu je dužna da odmah **obavesti roditelja**.

www.fppt.info

Vaspitno-disciplinski postupak

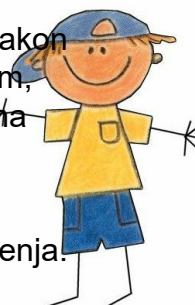
- Za **teže povrede obaveza** učenika i za **povrede zabrana** škola mora voditi vaspitno-disciplinski postupak o kojem obaveštava **roditelja** učenika.
- U vaspitno-disciplinskom postupku učenik, uz prisustvo roditelja, kao i svi ostali učesnici i svedoci moraju biti **saslušani** i dati **pismenu izjavu**.
- Ukoliko se roditelj, koji je uredno obavešten, **ne odazove** da prisustvuje vaspitno-disciplinskom postupku, direktor škole **postavlja** odmah, a **najkasnije** narednog radnog dana, **psihologa/pedagoga** ustanove da zastupa interese učenika, o čemu odmah **obaveštava centar za socijalni rad**.

www.fppt.info

Vaspitno-disciplinski postupak

- Vaspitno-disciplinski postupak za učinjenu **težu povredu obaveze** pokreće se najkasnije u roku od **8 dana** od dana saznanja.
- Vaspitno-disciplinski postupak za učinjenu **povredu zabrane** pokreće se **odmah**, a najkasnije u roku od **2 dana** od dana saznanja.
- Vaspitno-disciplinski postupak okončava se, nakon vođenja pojačanog vaspitnog rada sa učenicom, **donošenjem rešenja** u roku od **30 dana** od dana pokretanja.
- Pre donošenja rešenja moraju se utvrditi sve **činjenice** koje su od značaja za donošenje rešenja.

www.fppt.info

Vaspitno-disciplinski postupak

- Ukoliko se u toku trajanja vaspitno-disciplinskog postupka učenik ispiše iz škole, škola je u **obavezi** da u **ispisnicu** unese **napomenu** da je protiv navedenog učenika pokrenut vaspitno-disciplinski postupak.

www.fppt.info

ODGOVORNOST RODITELJA

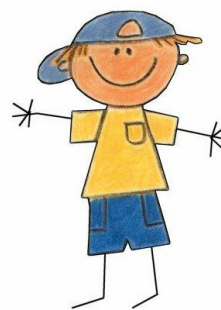
- Roditelj je, između ostalog, odgovoran:
 - za **težu povredu obaveze** učenika
 - za **povredu zabrane** učinjenu od strane učenika
 - da na poziv škole uzme aktivno učešće u svim oblicima **vaspitnog rada** sa učenikom
- Roditelj je dužan da **nadoknadi materijalnu štetu** koju učenika nanese školi, namerno ili u slučaju krajnje nepažnje.
- Škola podnosi zahtev za pokretanje **prekršajnog postupka** ili **krivičnu prijavu** za utvrđivanje odgovornosti roditelja.

www.fppt.info

Literatura

- **Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja**
 - Službeni glasnik RS, br. 88/2017, 27/2018.
- **Zakon o osnovnom obrazovanju i vaspitanju**
 - Službeni glasnik RS, br. 55/2013, 101/2017, 27/2018.

www.fppt.info